

Ош Мамлекеттик Университети

*Математика, физика, техника жана информациялык технологиялар
институту*

**АЛГЕБРА ЖАНА ГЕОМЕТРИЯ
КАФЕДРАСЫ**

П А С П О Р Т

ОШ-2026

Кафедра жөнүндө маалымат

Алгебра жана геометрия кафедрасы 1971-жылы негизделген. Анын биринчи мүчөлөрү: Т.Мамуров, Д.С.Мустафин, Т.Чынкараев, С.Л.Кравченко, Н.И.Сабинова, Н.С.Селиванова. Кафедраны негизделген күндөн баштап ф.-м.и.к., доцент Т.Чынкараев жетектеген.

1972 – 1979 – жылдары кафедра башчысы болуп ф.-м.и.к. Д.С.Мустафин эмгектенген. Ал Кыргыз Республикасында сандар теориясы боюнча илимдин кандидаты даражасына ээ болгон жалгыз адис эле. Бул мезгилдерде кафедрада Улуу Ата Мекендик Согуштун катышуучусу, бир топ орден-медалдардын ээси Тавакал Мамуров агай, С.Л.Кравченко, Н.С.Селиванова эжекелер, С.Сатымкулов, Б.Акматов, Т.Борубаев, К.Тажобаев агайлар иштешкен жана физика-математика факультетинин бүтүрүүчүлөрү катары бүгүнкү күндөгү ОшМУнун окуу иштери боюнча проректору, ф.-м.и.к., доцент, Ленин комсомолу сыйлыгынын лауреаты А.О.Абдувалиев, ф.-м.и.д., жогорку математика кафедрасынын башчысы, профессор Ж.Сатаров, ф.-м.и.д., алгебра жана геометрия кафедрасынын башчысы, профессор Г.Матиева, доценттер Ж.Сагындыков, Ж.Токтосунов, Кыргыз – Өзбек Университетинин проректору, доцент Т.Исаков, доцент А.Кыбыраев жаш адис катары эмгек жолдорун ушул кафедрадан башташкан. Кыргыз Мамлекеттик Университетинин мыкты бүтүрүүчүсү Раев Касымалы, Новосибирск Университетинин мыкты бүтүрүүчүсү, ф.-м.и.к., доцент, Москва мамлекеттик социалдык университетинин Оштогу филиалынын директору С.Турдубаев да алгебра жана геометрия кафедрасында эмгектенишкен.

Кафедра башчысы катары Д.С.Мустафин окутуу процессин эффективдүү уюштурууга, студенттердин квалификациялык даярдыгын жакшыртууга, илимий-педагогикалык кадрларды даярдоого өтө чоң салым кошкон.

1979-1985- жылдары кафедраны ф.-м.и.к., доцент Г.Маматурдиев жетектеген. 1986 – жылы кафедрадан «Информатика жана эсептөө техникалары» кафедрасы бөлүнүп чыккан. Алгебра жана геометрия кафедрасын 1985 – жылдан 1991 – жылга чейин ф.-м.и.к., доцент Ж.Сатаров жетектеген жана ал ошол мезгилде Кыргыз Республикасындагы алгебра боюнча жалгыз илимдин кандидаты болгон. Бүгүнкү күндө Ж.Сатаров биздин өлкөдөгү алгебра боюнча жалгыз илимдин доктору, профессор болуп эсептелет.

1991 – жылдан бүгүнкү күнгө чейин алгебра жана геометрия кафедрасын ф.-м.и.д., профессор Г.Матиева жетектеп келүүдө. Ал учурда дифференциалдык геометрия багытындагы илимдин доктору даражасына ээ болгон жалгыз адис.

Кафедранын тарыхындагы биринчи аспирант Г.М. Борбоева 2009 – жылы, Т.М. Папиева 2013-жылы, Н.Н. Курбанбаева 2016-жылы профессор Г.Матиеванын жетекчилиги астында 01.01.04. геометрия жана топология адистиги боюнча кандидаттык диссертациясын коргошкон.

<https://mftit.oshsu.kg/pages/page/25119>

Бүгүнкү күндө кафедра төмөнкү курамда иштөөдө:

1. Борбоева Г.М. - ф.-м.и.к., доцент – кафедра башчысы.
2. Матиева Г.- ф.м.и.д., профессор, КУИАнын мьчө-корреспонденти,
3. Селиванова Н.С.- улук окутуучу
4. Папиева Т.М. - ф.-м.и.к., доцент
5. Курбанбаева Н.Н. - ф.-м.и.к., доцент
6. Мустапакулова Ч.А. – улук окутуучу
7. Сарыгулова Н.А. – улук окутуучу
8. Омурзакова Г.А. – окутуучу
9. Женишбек кызы Б.- методист

Кафедранын ишин пландаштыруу жана башкаруу төмөнкү багыттар боюнча жүргүзүлүүдө

XXI кылымдын өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен учурдун талабына ылайык, жогорку квалификациялуу адистерди даярдоо максатында

- а) кафедра мүчөлөрүнүн окуу-усулдук чыгармачылыгын жогорулатуу;
- б) студенттердин чыгармачыл мүмкүнчүлүктөрүн жогорулатуу жана өз алдынча иштөө жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүү максатында окутуунун заманбап технологияларын жана окутуунун алдыңкы тажрыйбаларын колдонуу;
- в) студенттердин арасында тарбиялык иштерди уюштуруу;
- г) кафедранын профили боюнча илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү;
- д) кафедра мүчөлөрүнүн квалификациясын жогорулатуу жана илимий-педагогикалык кадрларды даярдоо;
- е) кафедранын дисциплиналары боюнча окуу колдонмолорун жана окуу китептерин даярдоо жана басмадан чыгаруу;
- ж) лекциялык жана практикалык сабактарда компьютердик технологияларды максатка ылайыктуу пайдалануу үчүн окутуучу программаларды жана башка дидактикалык колдонмолорду иштеп чыгуу;
- з) Кыргыз Республикасынын билим берүү системасындагы мекемелерине жардам көрсөтүү;
- и) Эл аралык билим берүү программаларына жана проектилерине активдүү катышуу.

Кафедранын окуу иштери

- а) кафедранын акыркы 4 жылдагы окуу жүктөмдөрү

Окуу жүгү (саат) / окуу жыл.	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
Кафедранын жүгү	6750	5896	7083	6925,9
1 окутуучуга туура келүүчү орточо окуу жүгү	763	769	769	764
Сааттык төлөм боюнча окуу жүгү	170	350	294	114

- б) Кафедра окуу иштерин окуу пландарына ылайык жүргүзүүдө. Кафедранын дисциплиналары боюнча жумушчу программалары негизги билим берүү программанын негизинде түзүлөт жана кафедранын кеңешмесинде бекитилет. Кафедранын окуу жылы үчүн иш планы, кеңешмелеринин планы, «нэгъ» планы түзүлгөн.

Кафедранын ИИИ

Кафедранын изилдөө иштеринин темалары:

- а) Геометрия курсундагы түшүнүктөрдү калыптандырууда педагогикалык жогорку окуу жайлардын студенттеринин мейкиндиктик ой жүгүртүүсүн өнүктүрүү (жетекчи: - Матиева Г, ф.-м.и.д, проф., каф. башчысы; аткаруучу – Борбоева Г.М.)
- б) "Евклиддик мейкиндикти берилген бөлүштүрүү тарабынан жаратылган бөлүктөп чагылтуунун жана фракталдардын геометриясы" (жетекчи: - Г.Матиева, ф.-м.и.д, профаткаруучулар: - Мустапакулова Ч.А., Курбанбаева Н.Н., Сарыгулова Н.А.)

Кафедранын аспиранттары жана изилденүүчүлөрү тууралуу маалыматтар

Учурда кафедранын беш изилденүүчүсү иштеп жатат: Борбоева Г.М., Папиева Т.М., Курбанбаева Н.Н., Мустапакулова Ч.А., Сарыгулова Н.А. (жетекчиси Г.Матиева – ф.-м.и.д., проф.)

Өткөн окуу жылында кафедра мүчөлөрү катышкан конференциялар:

№	Аталышы	Иш-чаранын аталышы	Өткөргөн мекеме
1.	Эл аралык	“Современные проблемы дифференциальных уравнений и смежных разделов математики”	Өзбекстан, Фергана Май, 2025
2.	Эл аралык	Форум женщин-учёных стран Центральной Азии; “Продвижение регионального развития через интеграцию научно-инновационных экосистем”	Өзбекстан, Ташкент 27.11.2025
3.	Эл аралык	ISAAC 2025 Congress	Казакстан, Астана Июнь, 2025,
4.	Эл аралык	“Достижения в области прикладной физике и математике-2025”	Өзбекстан. Бухара 18-19-декабрь 2025
5.	Университеттик	Алтыбаева Мейликан Алтыбаеванын 75-жылдыгына арналган “Математиканын, физиканын, техниканын жана информациялык технологиялардын актуалдуу маселелери жана физика, математика, информатика мугалимдерин даярдоодогу азыркы тенденциялар ”	Ош мамлекеттик университети 26-27-сентябрь
	Жалпы саны	5	

Кафедранын дисциплиналары боюнча студенттердин ОшМУнун китепканасындагы окуу китептери менен камсыз болушу

1. Алгебра -530 даана.
2. Аналитическая геометрия -563 даана
3. Линейная алгебра и геометрия -552 даана
4. Дифференциальная геометрия -169 даана
5. Топология -95 даана
6. Теория чисел -512 даана

Кафедра мүчөлөрү тарабынан жарыяланган окуу колдонмолору (кыргыз тилинде)

1. Матиева Г., Сагындыков Ж., С.Оркошов Аналитикалык геометрия 1-бөлүк. Ош г.
2. Матиева Г., Турдубаев С., Акматов Б. Дифференцирленүүчү көп түспөлдүүлүктөрдүн геометриясына киришүү. Ош-1995, ст.101
3. Матиева Г., Сагындыков Ж. , С.Оркошов Аналитикалык геометрия 2-бөлүк. Ош-1997, ст.170

4. Матиева Г., Назаров М. ж.б. Геометриялык түзүүлөрдүн теориясы жана практикасы. Ош - 1993
5. Матиева Г. Борбоева Г. Дифференциалдык геометрия предмети боюнча маселелер жыйнагы (студенттердин сынчыл ойлоосун академиялык жазуу аркылуу өстүрүүгө багытталган), Ош-2001, 26 бет
6. Матиева Г., Абдуллаева Ч. Евклиддик мейкиндиктеги сызыктар жана беттер. Ош – 2005 б.
7. Матиева Г. Топологиянын элементтери. Ош – 2006.
8. Турсунов Д. Дискреттик математиканын негиздери. Ош – 2009, 96 б.
9. Турсунов Д. Биринчи тартиптеги кадимки дифференциалдык теңдемелер. Ош – 2009, 86б.
10. Папиева Т, ж.б. Рейтингдик – модулдук системада математика боюнча курстук долбоорлордун жыйнак – практикуму (I, II, III, IV бөлүктөр). Ош – 2004, 2005
11. А.А.Борубаев, Г.Матиева. Көп түспөлдүүлүктөрдүн геометриясына киришүү. Ош-2011
12. Турсунов Д., ж.б. Сандар теориясы. Ош -2011, 178 б.
13. Матиева Г. Проективдик геометрия. Ош-2012, 176 б.
14. Матиева Г. ж.б. Экинчи тартиптеги беттердин жалпы теориясы. Ош-2013, 146 б.
15. Г.М.Борбоева. Аналитикалык геометрия боюнча мисалдар жана маселелер жыйнагы. Ош -2016, 232 б.
16. Папиев М., Папиева Т.М., Арзыкулов А., Кожобекова П.Ж. Физика / окуу колдонмосу, 1-китеп / Кыргыз Респ. Билим берүү жана илим министрлигинин грифи менен окуу куралы катарында басып чыгарууга уруксат берилген. Окуу китеби. – Ош, 2016. – 368 б.
17. Матиева Г. Фракталдык геометрия. Ош-2018, 74б.
18. Матиева Г. Борбоева Г.М. Фракталдык геометриянын элементтери. Ош-2018, 55б.
19. Матиева Г. Борбоева Г.М. Геометриялык фигураларды сүрөттөө методдору / Ош, 2018. – 125 б.
20. Папиев М., Папиева Т.М. Физика / окуу колдонмосу, 2-китеп / Кыргыз Респ. Билим берүү жана илим министрлигинин грифи менен окуу куралы катарында басып чыгарууга уруксат берилген. Окуу китеби. – Ош, 2018. – 276 б.
21. Папиев М., Папиева Т.М., Арзыкулов А., Кожобекова П.Ж. Физика: Механика. Молекулалык физика. Электродинамиканын биринчи бөлүмү / Орто мектептердин 10-класстары үчүн кошумча окуу китеби. – Бишкек” “Фаст-Принт”, 2018. – 300 б.
22. Матиева Г. Борбоева Г.М. Окуп-үйрөнүүчүлөрдүн мейкиндик ой жүгүртүүсүн калыптандырууга багытталган маселелер жыйнагы/ Окуу китеби. – Ош, 2019. – 212 б.
23. Папиев М., Папиева Т.М., ж.б. Физика боюнча маселелерди чыгаруу жолдору (10-11-класстар үчүн) / Окуу колдонмосу. – Бишкек: “Фаст-Принт”, 2019. – 240 б.
24. Папиев М., Папиева Т.М. Физика: Электромагнетизм. Оптика. Квант физикасы. Салыштырмалуулук теориясынын элементтери / Жалпы билим берүүчү орто мектептердин 11-класстарынын окуучулары үчүн вариативдик окуу китеби. – Бишкек” “Фаст-Принт”, 2020. – 312 б.
25. Борбоева Г.М. Жогорку алгебранын кыскача курсу / Окуу китеби. – Ош, 2021. – 205 б.
26. Матиева Г. Борбоева Г.М. Көрсөтмөлүү геометрия. (Мейкиндик ой жүгүртүүнү өнүктүрүү үчүн көнүгүүлөр) / 5-6-класстардын окуучулары үчүн жумушчу дептер. – Ош. 2021. – 56 б.
27. Борбоева Г.М. Мектеп окуучуларынын мейкиндик ой жүгүртүүсүн калыптандыруунун методикасы / Окуу-усулдук колдонмо. – Ош. 2021. – 305 б.
28. Матиева Г., Папиева Т. М., Азимов Б.А. Геометриянын негиздери / окуу колдонмо. – Ош, 2022. 110 б.

Монографиялар:

1. Матиева Г., Папиева Т.М. 2015
2. Матиева, Г. Геометрия частичных отображений евклидова пространства, порождаемых заданной сетью Френе [текст]/Г. Матиева, Т.М.Папиева, Н.Н. Курбанбаева/ Монография. – Ош, 2022. – 137 с.
3. Матиева Г., Борбоева Г.М. Свойства отображений поверхностей евклидова пространства, порождаемых заданной сетью/ Монография. – Ош, 2025. – 80 с

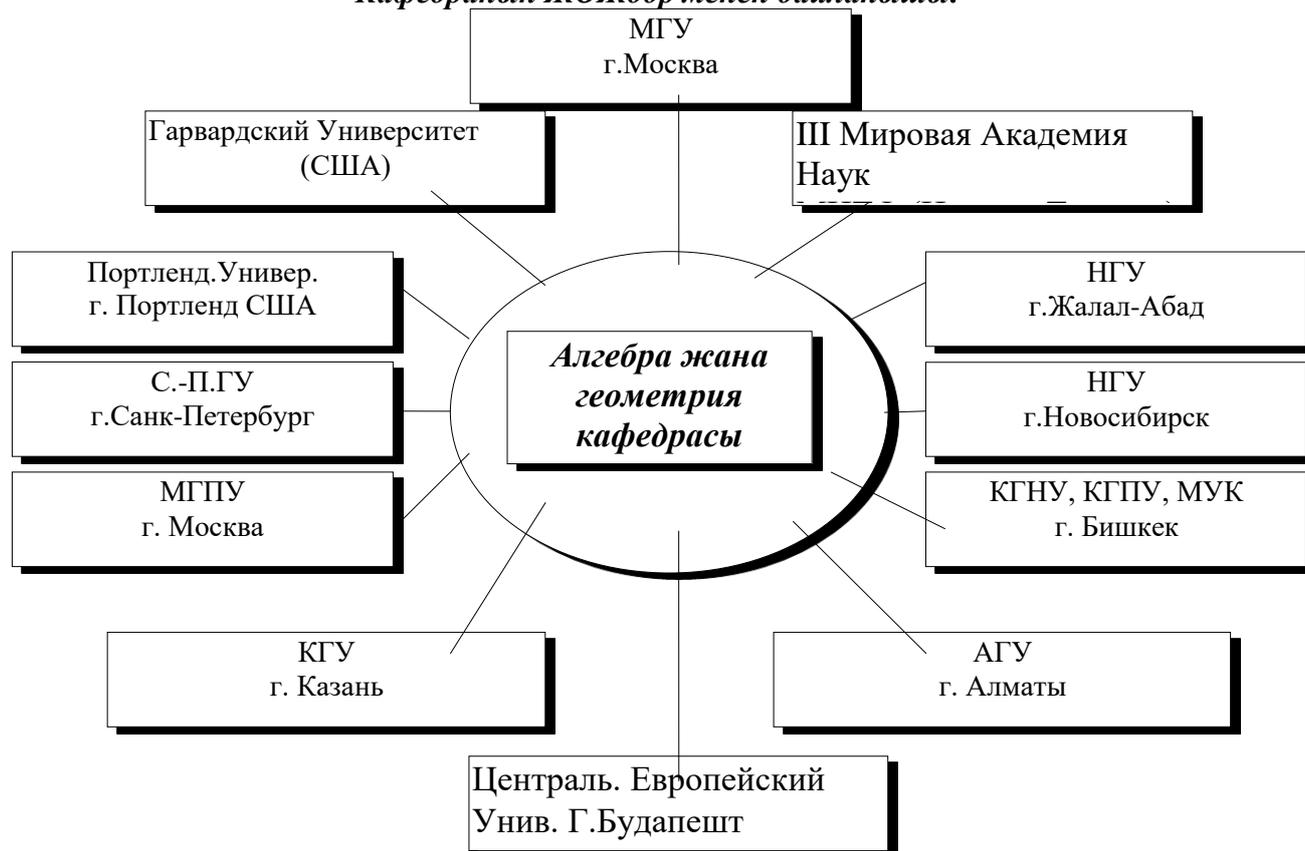
Материалдык база

- а) Кафедранын аудиториялык фонду №4 таблицада көрсөтүлгөн
1. Стереометриялык маселелерди чыгаруу үчүн фигуралардын (3 комп)
 2. Стереометриялык маселелерди чыгаруу үчүн плакаттар (2 комп)
 3. Экинчи тартиптеги беттердин макеттери (12 даана)
 4. Кафедра мүчөлөрү тарабынан даярдалган плакаттар (40 даана)
 5. Циркуль - 12 даана, сызгыч - 2 даана., транспортир - 6 даана.

КАФЕДРАНЫН АУДИТОРИЯЛЫК ФОНДУ

Ауд.каб.	кабинет	Орундуктардын саны	аянты (м ²)	Доска	Компьютер	Принтер	Мебель	Көрсөт. курал-р	Дизайн оформ.	терезе	Жарыктандыруу	Санитардык абалы
332	Алгебра жана геометрия кафедрасы	12	15	1	3	2	3	4	+	1	2	+
331		30		1	-	-	1			3	2	+
318		20		1	-	-	2			2	1	+

Кафедранын ЖОЖдор менен байланышы:

<https://mfiiit.oshsu.kg/pages/page/25881>

Кафедранын тарбиялык иштери

Кафедранын тарбиялык иштери боюнча түзүлгөн планы жана кураторлордун иш планы кафедранын кеңешмелеринде талкууланып бекитилген. Студенттерди тарбиялоо иши ушул пландардын негизинде жүргүзүлөт. Мындан сырткары кафедра мүчөлөрү институттун, университет тарабынан уюштурулган ар түрдүү конкурстарга, кечелерге, жолугушууларга активдүү катышышат. Кафедра тарабынан студенттер үчүн жыл сайын диспуттар, кечелер, конкурстар, жолугушуулар уюштурулуп, өткөрүлөт.

